

Годухін Г.І., магістр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Мельник А.О., д.е.н, професор
Київський національний
університет технологій та дизайну

DIGITAL-AУДИТ ЯК ІМПЕРАТИВ ВИХОДУ УКРАЇНИ З COVID-КРИЗИ ТА ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ДЕРЖАВИ

Стрімке розповсюдження COVID-19 змушує багато бізнесменів змінити пріоритети. Так, компанії, які традиційно надавали послуги в режимі оффлайн, намагаються адаптувати свої послуги під нові реалії. Незважаючи на негативний вплив пандемії на світову економіку, вона значно пришвидшує розвиток діджиталізації. У зв'язку з цифровою трансформацією компаній виникає потреба в удосконаленні, оптимізації функцій аудиторів. Великі обсяги інформації необхідно ефективно використовувати для здійснення високоякісного аудиту. Миттєвий доступ до всієї необхідної інформації дозволить фахівцям швидше виявляти ризики та генерувати бізнес-рішення.

Згідно з дослідженням «Глобальне вивчення COVID-19: вплив на бізнес та протидія», яке було проведене Асоціацією присяжних сертифікованих бухгалтерів (ACCA), пандемія COVID-19 значно вплинула на аудит [2]. На нашу думку, аудиторам в умовах COVID-кризи необхідно планувати свою діяльність відповідно до сучасних досліджень. Так, опитування представників аудиторських фірм щодо того, як позначилася пандемія на їхній щоденній роботі, виявило, що для багатьох аудиторських фірм пандемія значно ускладнила роботу з клієнтами. Більше половини (53%) респондентів відповіли, що відчують тиск, обслуговуючи клієнтів, а понад третина (36%) - що не в змозі дотримуватися термінів подання звітності, що було дозволено багатьма країнами, де термін подання звітності був пролонгований відповідно до ситуації, що склалася. Чверть опитуваних заявила, що відчуває труднощі зі збиранням аудиторських доказів, а 27% зазначили, що бачать підвищений

аудиторський ризик, пов'язаний з оцінкою активів, виконанням зобов'язань або проблемами забезпечення безперервного функціонування.

В умовах пандемії COVID-19 безліч суб'єктів господарювання стикнулися з питаннями організації подальшої діяльності, адже частина з них вже мусила подавати фінансову звітність. Обмежені умови для функціонування компаній негативно впливають не тільки на них самих, а і на аудиторів в тому числі. Під впливом обмежень, викликаних необхідністю самоізоляції, суб'єкти господарювання іще на самому початку карантину стикнулися із труднощами в підготовці звітності, а отже і у проведенні аудиту. Оскільки дані обмеження впливають не тільки на можливість проведення зустрічей та переїзди, а і на безпосередню здатність аудиторами збирати необхідну кількість доказів, які були б достатніми для надання аудиторського висновку, виникає пряма необхідність у аудиторів розглянути альтернативні підходи до проведення аудиту [1].

Аудиторам необхідно враховувати вплив COVID-19 на наступні чинники:

- збір достатніх, відповідних аудиторських доказів. При цьому аудитори повинні визнавати, що в умовах пандемії неможливо проводити типові аудиторські процедури у звичайному режимі, тому методи збору доказів потребуватимуть коригування або ж і тотальних змін. Можлива також необхідність розроблення альтернативних процедур.

- у разі, якщо проводиться аудит групи компаній, необхідно звернути увагу на те, як планується проводитися аудит окремих підрозділів у межах цієї групи;

- значної уваги при проведенні аудиту потребуватиме здатність аудитора надати раціональну і обґрунтовану оцінку стосовно безперервності діяльності та відсутності необхідності чи передумов до ліквідації компанії, що перевіряється;

– можливість отримати аудитором достовірну і підтверджену інформацію щодо реальних масштабів впливу Covid-19 на діяльність суб'єкта, що перевіряється, та порівняти її з оприлюдненою.

– аудитору необхідно буде оцінити необхідність проведення деяких із запланованих процедур, а також обговорити із суб'єктом, що перевіряється, можливість максимально оперативного надання інформації у зв'язку із швидкістю зміни ситуації в державі

Отже, можна зробити висновок, що використання інформаційних технологій є актуальним і важливим питанням для успішної роботи аудитора, особливо в умовах пандемії. Діджиталізація аудиту – новий рівень в аудиторській сфері, який досить швидко розвивається і стрімко поширюється на підприємствах, особливо на тих, які використовують автоматизований спосіб обліку.

Програмне забезпечення, яке наразі використовується аудиторами, потребує вдосконалення у відповідності з вимогами, які висуваються сучасним світом. В найближчому майбутньому діджиталізація стане актуальною для всіх аудиторських фірм, які намагаються отримати конкурентні переваги та зайняти місце на ринку аудиторських послуг.

Література

1. Аудит і коронавірус: FRC рекомендує розробити альтернативні аудиторські процедури для збору доказів. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/audit-i-koronavirus-frc-rekomendue-rozrobiti-alternativni-auditorski-proceduri-dlya-zboru-dokaziv.html>.

2. Дослідження Асоціації присяжних сертифікованих бухгалтерів (ACCA). URL: <https://www.accaglobal.com/gb/en/news/2020/april/ACCA-Covid-19-Research-Audit.html>.